Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

21. března 2019 *

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 93/13/EHS – Oblast působnosti – Článek 2 písm. b) a písm. c) – Pojem ‚spotřebitel' a pojem ‚prodávající nebo poskytovatel' – Financování koupě nemovitosti určené k bydlení – Úvěr pro účely financování koupě nemovitosti poskytnutý zaměstnavatelem svému zaměstnanci a jeho manželce či manželovi, který nebo která je solidárním spolupříjemcem úvěru"

Ve věci C-590/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Cour de cassation (Kasační soud, Francie) ze dne 4. října 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 12. října 2017, v řízení

Henri Pouvin,

Marie Dijoux, manželka H. Pouvina,

proti

Électricité de France (EDF),

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení M. Vilaras, předseda čtvrtého senátu vykonávající funkci předsedy třetího senátu, J. Malenovský, L. Bay Larsen, M. Safjan (zpravodaj) a D. Šváby, soudci,

generální advokát: M. Bobek,

vedoucí soudní kanceláře: R. Șereș, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 12. září 2018,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za H. Pouvina a M. Dijoux, manželku H. Pouvina, J. Buk Lament, avocate,

– za Électricité de France (EDF) E. Piwnicou, avocat,

– za francouzskou vládu D. Colasem a J. Trabandem, jakož i A.-L. Desjonquères, jako zmocněnci,

– za řeckou vládu M. Tassopoulou, D. Tsagkaraki a C. Fatourou, jakož i K. Georgiadisem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: francouzština.

– za Evropskou komisi N. Ruiz Garcíou a C. Valero, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 15. listopadu 2018,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 písm. b) a písm. c) směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách (Úř. věst. 1993, L 95, s. 29; Zvl. vyd. 15/02, s. 288).

2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Henrim Pouvinem a Marií Dijoux, manželkou Henriho Pouvina, na straně jedné a Électricité de France (EDF) na straně druhé ohledně požadavku zaplacení zbývajících dlužných částek v rámci úvěru pro účely financování koupě nemovitosti poskytnutého touto společností výše uvedeným manželům.

Právní rámec

Unijní právo

3 Devátý, desátý a čtrnáctý bod odůvodnění směrnice 93/13 uvádějí:

„vzhledem k tomu, že […] příjemci zboží nebo služeb by měli být chráněni před zneužitím moci prodávajícího nebo poskytovatele, zejména před adhezními smlouvami a nespravedlivým vyloučením základních práv ve smlouvách;

vzhledem k tomu, že účinnější ochrany spotřebitele lze dosáhnout přijetím jednotných právních předpisů v oblasti zneužívajících ujednání; že takové přepisy by se měly vztahovat na všechny smlouvy uzavírané mezi prodávajícími nebo poskytovateli a spotřebiteli; že z působnosti této směrnice musí být vyňaty mimo jiné pracovní smlouvy, smlouvy týkající se dědického práva, smlouvy týkající se rodinného práva a smlouvy týkající se zřizování a organizace společností nebo dohod o sdružení fyzických osob;

[…]

vzhledem k tomu, […] že tato směrnice se vztahuje rovněž na obchodní, výrobní nebo odborné činnosti veřejnoprávní povahy“.

4 Článek 1 odst. 1 této směrnice zní:

„Účelem této směrnice je sblížit právní a správní předpisy členských států týkající se zneužívajících ujednání ve smlouvách uzavíraných mezi prodávajícím zboží nebo poskytovatelem služeb a spotřebitelem.“

5 Článek 2 uvedené směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[…]

b) ‚spotřebitelem‘ fyzická osoba, která ve smlouvách, na které se vztahuje tato směrnice, jedná pro účely, které nespadají do rámce její obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání;

c) ‚prodávajícím nebo poskytovatelem' fyzická nebo právnická osoba, veřejnoprávně nebo soukromoprávně vlastněná, která ve smlouvách, na které se vztahuje tato směrnice, jedná pro účely související s její obchodní nebo výrobní činností nebo povoláním."

Francouzské právo

6 Článkem L. 132-1 code de la consommation (spotřebitelský zákoník), ve znění použitelném na spor v původním řízení, byla do francouzského práva provedena směrnice 93/13.

7 První pododstavec tohoto článku stanoví:

„Ve smlouvách uzavřených mezi prodávajícími nebo poskytovateli a osobami, které nejsou prodávajícími ani poskytovateli, nebo spotřebiteli, jsou zneužívající ta smluvní ujednání, která mají za cíl nebo za následek významnou nerovnováhu mezi právy a povinnostmi smluvních stran v neprospěch osoby, která není prodávajícím ani poskytovatelem, nebo spotřebitele."

Spor v původním řízení a předběžné otázky

8 Dne 3. dubna 1995 poskytla společnost EDF H. Pouvinovi, svému zaměstnanci, a jeho manželce (dále jen „příjemci úvěru") úvěr v rámci mechanismu podpory koupě nemovitosti, s cílem financování koupě jejich nemovitosti určené k bydlení, ve výši 57 625,73 eura, který byl splatný ve 240 měsíčních splátkách rozdělených na dvě desetiletá období splácení s úrokovými sazbami 4,75 % v prvním období a 8,75 % v druhém období (dále jen „smlouva o úvěru").

9 Podle článku 7 této smlouvy o úvěru měla její platnost automaticky skončit, pokud příjemce úvěru přestane být z jakéhokoliv důvodu zaměstnancem společnosti EDF. Toto ujednání mělo v případě ukončení pracovního poměru za následek, že půjčené peněžní prostředky se stanou okamžitě splatné, přestože příjemci úvěru plnili všechny své smluvní závazky.

10 Vzhledem k tomu, že H. Pouvin podal dne 1. ledna 2002 ve společnosti EDF výpověď, přestali příjemci úvěru úvěr splácet.

11 Společnost EDF uplatnila ujednání o automatickém ukončení platnosti smlouvy o úvěru v případě, kdy příjemce úvěru přestane být jejím zaměstnancem, a dne 5. dubna 2012 podala vůči příjemcům úvěru žalobu na zaplacení částky ve výši 50 238,37 eura sestávající ze zbývající dlužné jistiny a úroků k 1. lednu 2002 a dlužné smluvní pokuty ve výši 3 517 eur.

12 Tribunal de grande instance de Saint-Pierre (okresní soud v Saint-Pierre, Francie) ve svém rozsudku ze dne 29. března 2013 rozhodl, že ujednání o automatickém ukončení platnosti dotyčné smlouvy o úvěru v případě ukončení pracovního poměru zaměstnance EDF je zneužívající. Tento soud tak zamítl žalobu společnosti EDF na určení, že platnost uvedené smlouvy automaticky skončila. Uvedený soud současně rozhodl, že platnost této smlouvy měla být ukončena z důvodu porušení povinnosti splácet úvěr a nařídil příjemcům úvěru, aby společně a nerozdílně zaplatili společnosti EDF částku 44 551,84 eura, navýšenou o úrokovou sazbu ve výši 6 % od 5. dubna 2012, jakož i částku 3 118,63 eura, navýšenou o úrokovou sazbu ve výši 6 % ode dne vyhlášení rozsudku z důvodu škody způsobené společnosti EDF v důsledku neplnění povinností příjemci úvěru.

13 Rozsudkem ze dne 12. září 2014 cour d'appel de Saint-Denis (odvolací soud v Saint-Denis, Francie) zrušil rozsudek ze dne 29. března 2013 a rozhodl, že k automatickému ukončení platnosti dotčené smlouvy došlo dne 1. ledna 2002. Příjemcům úvěru proto uložil povinnost zaplatit společnosti EDF

částku 50 238,37 eura, navýšenou o úrokovou sazbu ve výši 6 % od 1. ledna 2002, po odečtení částek zaplacených po tomto datu. Tento soud dále uložil příjemcům úvěru povinnost zaplatit společnosti EDF částku 3 517 eur jako smluvní pokutu, navýšenou o zákonem stanovené úroky od 1. ledna 2002.

14 Tento soud měl totiž za to, že článek L. 132-1 spotřebitelského zákoníku nelze v projednávané věci použít, protože společnost EDF uzavřela smlouvu o úvěru v postavení zaměstnavatele, a nelze ji proto považovat za „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu tohoto článku.

15 Příjemci úvěru podali proti uvedenému rozsudku kasační opravný prostředek, přičemž tvrdili, že jednali v postavení spotřebitelů, a odvolávali se na judikaturu Cour de cassation (Kasační soud, Francie), podle níž má smluvní ujednání, které stanoví zrušení úvěru z důvodu vnější příčiny, která nesouvisí se smlouvou, zneužívající povahu.

16 Cour de cassation (kasační soud) má za to, že otázky vznesené v rámci tohoto důvodu, na nichž závisí výsledek řízení o kasačním opravném prostředku, vyžadují jednotný výklad článku 2 směrnice 93/13.

17 Za těchto podmínek se Cour de cassation (Kasační soud) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být článek 2 směrnice [93/13] […] vykládán v tom smyslu, že jestliže taková společnost, jako je společnost EDF, poskytne zaměstnanci úvěr na financování koupě nemovitosti v rámci mechanismu podpory koupě nemovitosti k bydlení, o který mohou žádat pouze zaměstnanci této společnosti, jedná jako prodávající nebo poskytovatel?

2) Musí být článek 2 směrnice [93/13] vykládán v tom smyslu, že jestliže taková společnost, jako je společnost EDF, poskytne úvěr na koupi nemovitosti manželovi či manželce svého zaměstnance, který či která není zaměstnancem či zaměstnankyní uvedené společnosti, nýbrž solidárním spolupříjemcem úvěru, jedná jako prodávající nebo poskytovatel?

3) Musí být článek 2 směrnice [93/13] vykládán v tom smyslu, že zaměstnanec takové společnosti, jako je společnost EDF, který s touto společností sjedná smlouvu o úvěru na koupi nemovitosti, jedná jako spotřebitel?

4) Musí být článek 2 směrnice [93/13] vykládán v tom smyslu, že manžel či manželka tohoto zaměstnance, který nebo která si vezme tentýž úvěr, nikoli však jako zaměstnanec či zaměstnankyně dané společnosti, nýbrž jako solidární spolupříjemce úvěru, jedná jako spotřebitel?“

K předběžným otázkám

18 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda musí být čl. 2 písm. b) a c) směrnice 93/13 vykládán v tom smyslu, že zaměstnanec společnosti a jeho manžel či manželka, kteří uzavřeli s uvedenou společností smlouvu o úvěru vyhrazenou v první řadě zaměstnancům této společnosti, určenou k financování koupě nemovitosti pro soukromé účely, mají být považováni za „spotřebitele“ ve smyslu tohoto čl. 2 písm. b), a zda, pokud jde o poskytnutí tohoto úvěru, má být tato společnost považována za „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu uvedeného čl. 2 písm. c).

19 Je třeba předeslat, že jak uvádí desátý bod odůvodnění směrnice 93/13, jednotné právní předpisy v oblasti zneužívajících ujednání se musí vztahovat na „všechny smlouvy“ uzavírané mezi „prodávajícími nebo poskytovateli“ a „spotřebiteli“, jak je definuje čl. 2 písm. b) a c) uvedené směrnice (rozsudek ze dne 17. května 2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, bod 46).

20 Současně platí, že desátý bod odůvodnění směrnice 93/13 uvádí, že „z [její] působnosti […] musí být vyňaty mimo jiné pracovní smlouvy“.

21 Za těchto podmínek je třeba ověřit, zda skutečnost, že strany takové smlouvy o úvěru, jako je smlouva dotčená ve věci v původním řízení, jsou vázány i pracovní smlouvou, má vliv na jejich postavení „spotřebitele“, resp. „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu čl. 2 písm. b) a c) směrnice 93/13, pokud jde o tuto smlouvu o úvěru.

22 V této souvislosti je podle uvedeného ustanovení „spotřebitelem“ fyzická osoba, která ve smlouvách, na které se vztahuje tato směrnice, jedná pro účely, které nespadají do rámce její obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání. „Prodávajícím nebo poskytovatelem“ je fyzická nebo právnická osoba, veřejnoprávně nebo soukromoprávně vlastněná, která ve smlouvách, na které se vztahuje směrnice 93/13, jedná pro účely související s její obchodní nebo výrobní činností nebo povoláním.

23 Jak vyplývá z ustálené judikatury Soudního dvora, směrnice 93/13 tedy smlouvy, na které se vztahuje, definuje prostřednictvím odkazu na určitou vlastnost smluvních stran podle toho, zda jednají v rámci obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání, či nikoli (rozsudek ze dne 17. května 2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, bod 53 a citovaná judikatura).

24 Pokud jde zaprvé o pojem „spotřebitel“ ve smyslu čl. 2 písm. b) směrnice 93/13, ten má objektivní povahu a je nezávislý na konkrétních znalostech, které dotyčná osoba může mít, nebo na informacích, která má tato osoba skutečně k dispozici (rozsudek ze dne 3. září 2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, bod 21).

25 V tomto ohledu je třeba připomenout, že se spotřebitel nachází v nerovném postavení vůči prodávajícímu nebo poskytovateli z hlediska jak vyjednávací síly, tak úrovně informovanosti, což ho vede k tomu, že přistupuje na podmínky předem vyhotovené prodávajícím nebo poskytovatelem, aniž může ovlivnit jejich obsah (rozsudek ze dne 3. září 2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, bod 18 a citovaná judikatura).

26 Vnitrostátní soud, kterému byl předložen spor týkající se smlouvy, jež může spadat do rozsahu působnosti této směrnice, je povinen s ohledem na veškeré důkazy, a zejména ustanovení této smlouvy ověřit, zda lze dotčenou osobu, která je stranou dané smlouvy, kvalifikovat jako spotřebitele ve smyslu směrnice 93/13. Za tímto účelem musí vnitrostátní soud zohlednit všechny okolnosti projednávané věci, a zejména povahu zboží nebo služeb, které jsou předmětem posuzované smlouvy, umožňující prokázat, za jakým účelem byly toto zboží nebo služba pořízeny (rozsudek ze dne 3. září 2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, body 22 a 23).

27 Soudní dvůr již rozhodl, že dokonce i advokát může být navzdory tomu, že se má za to, že disponuje vysokou úrovní odborných znalostí, považován za „spotřebitele“ ve smyslu čl. 2 písm. b) směrnice 19/13, pokud uzavře smlouvu, která nesouvisí s jeho obchodní nebo výrobní činností nebo povoláním (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. září 2015, Costea, C-110/14, EU:C:2015:538, body 26 a 27).

28 Toto široké pojetí pojmu „spotřebitel“ ve smyslu čl. 2 písm. b) směrnice 93/13 umožňuje zajistit ochranu přiznanou touto směrnicí všem fyzickým osobám, které se nacházejí ve slabším postavení ve smyslu bodu 25 tohoto rozsudku.

29 Z předcházejících úvah vyplývá, že skutečnost, že fyzická osoba uzavře jinou než pracovní smlouvu se svým zaměstnavatelem, nebrání sama o sobě tomu, aby byla tato osoba považována za „spotřebitele“ ve smyslu čl. 2 písm. b) směrnice 93/13.

30 Kromě toho, jak uvedl generální advokát v bodě 60 svého stanoviska, skutečnost, že určité typy spotřebitelských smluv jsou vyhrazeny určitým skupinám spotřebitelů, je nezbavuje jejich postavení „spotřebitele“ ve smyslu čl. 2 písm. b) směrnice 93/13.

31 Skutečnost, že by z oblasti působnosti této směrnice byly vyloučeny četné smlouvy uzavřené mezi spotřebiteli a jejich zaměstnavateli, by přitom zbavila všechny tyto spotřebitele ochrany přiznané uvedenou směrnicí (obdobně viz rozsudek ze dne 15. ledna 2015, Šiba, C-537/13, EU:C:2015:14, bod 29).

32 Pokud jde o vyloučení pracovních smluv z oblasti působnosti směrnice 93/13, je nutno konstatovat, jak uvedl generální advokát v bodě 58 svého stanoviska, že taková smlouva o úvěru, jako je smlouva dotčená ve věci v původním řízení, neupravuje ani pracovní poměr, ani podmínky zaměstnání, a proto nemůže být kvalifikována jako „pracovní smlouva“.

33 Pokud jde zadruhé o pojem „prodávající nebo poskytovatel“ ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 93/13, je třeba připomenout, že unijní zákonodárce zamýšlel přiznat tomuto pojmu široký význam (rozsudek ze dne 17. května 2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, bod 48 a citovaná judikatura).

34 Použití výrazu „[každá]“ v uvedeném ustanovení totiž dokládá, že za „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu směrnice 93/13 musí být považována každá fyzická nebo právnická osoba, pokud jedná pro účely související s její obchodní nebo výrobní činností nebo povoláním (rozsudek ze dne 17. května 2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, bod 49).

35 Kromě toho se tento pojem vztahuje na každou obchodní nebo výrobní činnost nebo povolání „bez ohledu na to, zda je veřejnoprávní nebo soukromoprávní povahy“. Článek 2 písm. c) směrnice 93/13 se tudíž může vztahovat na organizace, které mají ziskovou nebo neziskovou povahu, aniž jsou vyloučeny subjekty plnící úkoly v obecném zájmu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. května 2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, body 50 a 51).

36 Pojem „prodávající nebo poskytovatel“ ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 93/13 je funkčním pojmem vyžadujícím posouzení, zda konkrétní smluvní vztah spadá do rámce obchodní nebo výrobní činnosti nebo povolání dané osoby (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. května 2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, bod 55).

37 Soudní dvůr již rozhodl, že vzdělávací zařízení, které poskytuje studentovi plnění, jež je doplňkové a vedlejší povahy ve vztahu k jeho hlavní činnosti a spočívá především v uzavření smlouvy o úvěru, může být ohledně tohoto plnění pokládáno za „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 93/13 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. května 2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, body 57 a 58).

38 V takovém případě totiž existuje v zásadě nerovnost mezi vzdělávacím zařízením a studentem z důvodu asymetrie informovanosti a odborných znalostí mezi těmito stranami, protože takové zařízení má k dispozici stabilní organizaci a odborné znalosti, které student jednající v soukromých záležitostech nemusí nutně mít, když se náhodně setká s takovou smlouvou (rozsudek ze dne 17. května 2018, Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, bod 59).

39 Tyto úvahy lze uplatnit v takové věci, jako je věc dotčená v původním řízení, v níž zaměstnavatel, právnická osoba, uzavře s jedním ze svých zaměstnanců, fyzickou osobou, a případně s jejím manželem či manželkou, smlouvu o úvěru určenou k financování koupě nemovitosti pro soukromé účely.

40 I když totiž hlavní činnost takového zaměstnavatele, jako je EDF, nespočívá v poskytování finančních nástrojů, nýbrž v dodávkách energie, má tento zaměstnavatel k dispozici informace a odborné znalosti, lidské a hmotné zdroje, které fyzická osoba, jakožto druhá strana smlouvy, nemůže mít.

41 Tak jako pojem „spotřebitel“ v čl. 2 písm. b) směrnice 93/13, i pojem „prodávající nebo poskytovatel“ ve smyslu čl. 2 písm. c) této směrnice má objektivní povahu a nezávisí na tom, zda se prodávající nebo poskytovatel rozhodne jednat v rámci své hlavní činnosti nebo činnosti doplňkové a vedlejší.

42 Kromě toho, jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 43 až 46 svého stanoviska, nabízení takových smluv o úvěru svým zaměstnancům, jejichž prostřednictvím tak mají možnost nabýt nemovitost, má přilákat a udržet kvalifikovanou a odborně vyškolenou pracovní sílu, která podporuje chod podnikání zaměstnavatele. V této souvislosti nemá existence nebo neexistence jakéhokoliv eventuálního přímého příjmu vyplývajícího pro tohoto zaměstnavatele z této smlouvy vliv na kvalifikaci tohoto zaměstnavatele jako „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu čl. 2 písm. c) směrnice 93/13. Dále, široký výklad pojmu „prodávající nebo poskytovatel“ ve smyslu uvedeného ustanovení slouží k uskutečnění cíle této směrnice, kterým je ochrana spotřebitele jako slabší strany smlouvy uzavřené s prodávajícím nebo poskytovatelem a nastolení rovnováhy mezi smluvními stranami (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 31. května 2018, Sziber, C-483/16, EU:C:2018:367, bod 32).

43 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám je na položené otázky nutno odpovědět následujícím způsobem:

– článek 2 písm. b) směrnice 93/13 musí být vykládán v tom smyslu, že zaměstnanec společnosti a jeho manžel či manželka, kteří uzavřou s uvedenou společností smlouvu o úvěru vyhrazenou v první řadě zaměstnancům této společnosti, určenou k financování koupě nemovitosti pro soukromé účely, musí být považováni za „spotřebitele“ ve smyslu tohoto ustanovení;

– článek 2 písm. c) směrnice 93/13 musí být vykládán v tom smyslu, že uvedená společnost musí být považována za „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud uzavře takovou smlouvu o úvěru v rámci své obchodní nebo výrobní činnosti nebo svého povolání, ačkoli poskytování úvěrů nepředstavuje její hlavní činnost.

K nákladům řízení

44 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 2 písm. b) směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o zneužívajících ujednáních ve spotřebitelských smlouvách musí být vykládán v tom smyslu, že zaměstnanec společnosti a jeho manžel či manželka, kteří uzavřou s uvedenou společností smlouvu o úvěru vyhrazenou v první řadě zaměstnancům této společnosti, určenou k financování koupě nemovitosti pro soukromé účely, musí být považováni za „spotřebitele“ ve smyslu tohoto ustanovení.

Článek 2 písm. c) směrnice 93/13 musí být vykládán v tom smyslu, že uvedená společnost musí být považována za „prodávajícího nebo poskytovatele“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud uzavře takovou smlouvu o úvěru v rámci své obchodní nebo výrobní činnosti nebo svého povolání, ačkoli poskytování úvěrů nepředstavuje její hlavní činnost.

Podpisy.